

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN

Verschiijnt den 1sten en den 16den der maand

Redactie: Heveaweg 24, Meester-Cornelis

ADRESSEN.

Voorzitter: W. H. Th. Marcus, Heveaweg 24
Meester-Cornelis, tot wien men zich te wenden heeft
voor persoonlijke belangen en voor vereenigings-
aangelegenheden en die tevens de redactie der *B. A.*
voert. Tevens adres voor bestellingen van oude nrs.
I. B. T. en Bibliotheeknummers.

Secretaris-Penningmeester: J. C. de Keyzer, Wil-

helminastraat 10 Bandoeng, Postkantoor Riouw-
straat, Tevens *Administrateur* I. B. T. voor:

- a. Aanmelding als lid V. v. B.
- b. „ „ abonné I. B. T.
- c. Adresverandering en contributie.
- d. Vereenigingsaangelegenheden.
- e. Opgaven van advertenties.

UITTREKSEL uit het Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

BATAVIA, den 5den Februari 1934.

Gelezen het verzoekschrift, gedagteekend Meester-Cornelis 7 September 1933, van het Bestuur van de Centrale van Indische Vakorganisaties van Overheidsperoneel (C.I.V.O.), houdende verzoek om het daarheen te willen leiden, dat alsnog in ruime mate de mogelijkheid worde opengesteld tot vrijwillige afvloeiing van landsdienaren in dien zin, dat:

- a. voor wat de jongere ambtenaren betreft, een wachtgeld wordt verleend met de voorwaarde, dat zij t.z.t. weder in de tevoren door hen bekleede betrekking zullen worden herplaatst;
- b. voor wat betreft de oudere ambtenaren, die den voor normaal pensioen geldenden leeftijd nog niet hebben bereikt, aan hen de keus gelaten wordt tusschen het onder a hiervoren bedoelde en toekenning van een evenredig of verminderd pensioen al naar gelang van hun voor pensioen geldenden diensttijd;

Gelet op het rondschrijven van den Gouvernements
Secretaris van heden No. 336a/C;

Is goedgevonden en verstaan:

Aan den verzoeker te kennen te geven dat bij het in afschrift hiernevensgaand tot de Hoofden der Departementen van Algemeen Bestuur gericht rondschrijven van den Gouvernements Secretaris van 5 Februari 1934 No. 336a/C aan zijn verzoek in zoverre is tegemoet gekomen, dat daarbij voorschriften zijn gegeven voor eene beperkte vrijwillige afvloeiing van oudere landsdienaren met ten minste 10 jaar dienst.

Uittreksel dezes zal worden verleend aan den verzoeker, tot inlichting.

Stemt overeen met voorz. Besluit:
De Gouvernements Secretaris
(w.g.) RAMAER.

Aan
het Bestuur van de Centrale van
Indische Vakorganisaties van
Overheidspersoneel (C.I.V.O.)
te
Meester-Cornelis.

BUITENZORG, den 5den Februari 1934.

ONDERWERP: Voorschriften voor eene beperkte vrijwillige afvloeiing.

Tengevolge van de dringende noodzaak tot steeds verdergaande inkrimping van de personeelsformaties komt het meermalen voor, dat moet worden overgegaan tot ontslag uit 's Lands dienst en pensioeneering van personen, wier omstandigheden, gezinszorgen als anderszins van dien aard zijn dat het ontslag hen in ernstige moeilijkheden brengt.

Zoodanig ontslag zal wellicht in vele gevallen kunnen worden voorkomen, indien de mogelijkheid wordt geschapen voor jongere, nog niet pensioengerechtigde landsdienaren om in de plaats van betrokkenen den actieven dienst te verlaten.

In verband hiermede wenscht de Gouverneur-Generaal voor landsdienaren, behoorende tot korpsen met een bestaand of te verwachten overcompleet aan personeel, onder de volgende beperkingen de gelegenheid open te stellen om op verzoek op wachtgeld te worden gesteld.

Aan zoodanig verzoek zal alleen worden gevolg gegeven indien daardoor gedwongen afvloeiing van landsdienaren met een leeftijd van minder dan 55 jaar kan worden voorkomen.

De ambtenaren, die daarvoor in aanmerking wenschen te komen, zullen ten minste 40 jaar oud dienen te zijn, voorzover zij behooren tot de B of C pensioengroep, dan wel 45 jaar indien zij behooren tot de A groep, terwijl zij tien voor pensioen tellende dienstjaren moeten hebben.

Aan deze landsdienaren zal bij hun vrijwillig ontslag uit de betrekking, wachtgeld wegens overcompleet worden verleend voor ten hoogste 5 jaar en uiterlijk tot aan het tijdstip, waarop zij in het genot van verminderd of hooger pensioen kunnen worden gesteld.

Wordt de termijn van opwachtgeldstelling in Nederland doorgebracht, dan zal er rekening mede moeten worden gehouden, dat de daar te lande verkregen diensttijd slechts voor de helft voor Indisch pensioen in aanmerking kan worden gebracht.

De aandacht van betrokkenen kan er op worden gevestigd, dat het voornemen bestaat in de nieuwe pensioenbepalingen een voorschrift op te nemen, volgens hetwelk aan wegens overcompleet uit de betrekking ontslagen landsdienaren, die op het moment van hun ontslag een diensttijd van tenminste 10 jaar in rekening konden brengen, bij het bereiken van den pensioengerechtigden leeftijd een uitgesteld evenredig pensioen kan worden toegekend.

In het oog dient te worden gehouden, dat de onderwerpelijke afvloeiing moet worden beschouwd als een *gunst*, waarvan het verleen geheel aan het oordeel

der betrokken gezaghebbenden wordt overgelaten en dat eenig recht daarop door bovenstaande voorschriften niet wordt geschapen.

Zijne Excellentie heeft verder bepaald, dat zij, die een ontslag als meerbedoeld hebben verzocht en verkregen, niet meer voor herplaatsing in den actieven dienst in aanmerking zullen komen, zulks teneinde te bevorderen, dat een blijvende vermindering van het ambtenarenkorps wordt bereikt.

In verband hiermede zullen de uit dergelijke ontslagen voortvloeiende vacatures, met inachtneming van de grootst mogelijke soberheid bij den opzet der verminderde formaties, door in actieven dienst zijnde dan wel onvrijwillig op wachtgeld gestelde krachten kunnen worden aangevuld.

Van degeen, die voor een vrijwillig ontslag uit de betrekking onder hoogerbedoelde voorwaarden gebruik wenschen te maken zullen korpsgewijze staten met de noodige gegevens zijn aan te leggen, teneinde bij zich voordoende noodzaak tot afvloeiing daarvan gebruik te kunnen maken.

Bij gebreke van bepaalde voorkeur der af te vloeien landsdienaren — bijvoorbeeld in verband met geschiktheid of persoonlijke omstandigheden — zullen in de eerste plaats voor een ontslag als hierbesproken in aanmerking kunnen worden gebracht zij, die, in verband met hetgeen hierboven omtrent de medetelling voor pensioen van de in Nederland door te brengen wachtgeldperiode is opgemerkt, het tijdstip, waarop zij aanspraak op pensioen kunnen doen gelden, het dichtst zijn genaderd.

Door Uwer Excellentie
UHoogEdelGestrenge van het vorenstaande mededeeling te doen, met verzoek aan de daarin vervatte voorschriften zoo uitgebreid mogelijk bekendheid te geven en aan betrokkenen waar noodig de gewenschte inlichtingen te verstrekken, heb ik de eer van een van den Landvoogd bekomen opdracht mij te kwijten.

De Gouvernements Secretaris,
(w.g.) RAMAER.

Aan
de Hoofden der Departementen
van Algemeen Bestuur.

Leden werft Leden!
Maakt Uw organisatie sterk.

Kasoverzicht Vereeniging van Bouwkundigen.

Post No.	Ontvangsten	Begr. 1933	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	Totaal	Post No.	Uitgaven	Begr. 1933	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	Totaal
	I. Vereeniging.								I. Vereeniging.						
1-2	Contributies en bijdragen 1933.	f 8055.—	f 886.45	f 945.60	f 889.15	f 1471 05	f 4192.25	1	Voorzitter.	f 1200.—	f 300.—	f 300.—	f 300.—	f 300.—	f 1200.—
3	Donatie's	" 15.—	" 16.—	" —	" —	" —	" 16.—	2	Secretaris.	" 240.—	" 60.—	" 60.—	" 60.—	" 60.—	" 240.—
4	Achterstanden	" 1800.—	" 737.50	" 224.05	" 79.50	" 292.65	" 1333.70	3	Penningmeester.	" 480.—	" 120.—	" 120.—	" 120.—	" 120.—	" 480.—
5	Entree's	" 50.—	" —	" 2 50	" —	" —	" 2.50	4	Administrateur.	" —	" —	" —	" —	" —	" —
		f 9920.—	f 1639.95	f 1172.15	f 968 65	f 1763.70	f 5544.45	5	Vergaderingen H. B. + D. B.	" 180.—	" —	" —	" —	" 55.—	" 55.—
	II. Boekwerken.							6	Commissarissen+delegaties	" 100.—	" —	" 20.—	" —	" —	" 20.—
6	Handboek en Traceeren Wegen	f 800.—	" —	" —	" —	" —	" —	7	Kantoor en verlichting.	" 240.—	" 50.—	" 60.—	" 60.—	" 70.—	" 240.—
7	Drukwerken en bibliotheek Statuten.	" 10.—	" —	" 0 50	" —	" —	" 0 50	8	Administratie H. B.	" 150.—	" 3 —	" —	" 2.40	" 9.80	" 12.20
8		f 810.—	" —	f 0.50	" —	" —	f 0.50	9	Porti en telegrammen.	" 100.—	" —	" 6.25	" 9.05	" 15.95	" 34.25
	III. Instellingen.							10	Telefoon en interloc.	" 450.—	" 103.10	" 74.45	" 92.50	" 75.45	" 345.50
	Steunfonds leening 1933	P. M.	" —	" —	" —	" —	" —	11	Kantoorbeh. en inventaris.	" 200.—	" 3.40	" —	" —	" —	" 3.40
		P. M.	" —	" —	" —	" —	" —	12	Schrijfloos en transportkosten.	" 240.—	" 48.25	" 54.25	" 40.—	" 46.05	" 188.55
	IV. Diversen.								b. Algemeenekosten.	f 3580.—	f 687.75	f 694.95	f 683.95	f 752.25	f 2818.90
13	Overboeking kassaldo 1932	f 572.09	f 572.09	" —	" —	" —	f 572 09	13	A. v.	" 200.—	f 19.15	" —	f 17.20	" —	f 36.35
14	Restituties I. B. T. 1932	" 670.—	" —	" 600.—	f 800.—	" 300.—	" 1700.—	14	Verslag A. v. en drukwerken.	" —	" —	" 57 15	" —	" —	" 57.15
	Idem 1933	" —	" —	" —	" —	" —	" —	15	Circ. en verzendkosten.	" 50.—	" —	" —	" 24.50	" —	" 24.50
	Idem diversen 1933	" —	" 429.85	" 75.15	" 25.—	" 48 70	" 578 70	16	Propaganda.	" 200.—	" —	" —	" 87.50	" 46.—	" 233.50
15	Onvoorzien.	" 27.91	" —	" —	" —	" —	" —	17	Contrb. C. i. V. o.	" 450.—	" 80.—	" 20.—	" —	" 130.—	" 136.10
		f 1270.—	f 1001.94	f 675.15	f 825.—	f 348.70	f 2850 79	18	Afdeelingen.	" 180.—	" 6.10	" —	" —	" —	" —
								19	Alg. bibliotheek en abonné's.	" 40.—	" —	" —	" —	" —	" —
									c. Orgaan.	f 1120.—	f 105.25	f 77.15	f 129.—	f 176.—	f 487.60
								20	Abonné's I. B. T.	f 3825.—	f 954.—	f 954.—	f 954.—	f 954.—	f 3816.—
								21	Drukkosten B. A.	" 800.—	" 183 41	" 60.59	" 170.70	" 261.47	" 676.17
									idem t. l. v. 1932.	" 275.—	" 163.73	" —	" —	" —	" 163.73
										f 4900.—	f 1301.14	f 1014.59	f 1124.70	f 1215.47	f 4655.90
								22	II. Boekwerken.			f 27.75	" —	" —	f 27.75
									Handboek Technici.	" —	" —	f 27.75	" —	" —	f 27.75
									III. Instellingen.	f 2000.—	" —	" —	" —	" —	" —
									IV. Diversen.						
									Onvoorzien.	f 400.—	" —	" —	" —	" —	" —
									Voorschotten I. B. T. 1932.	" —	" —	" —	" —	" —	" —
									idem 1933.	" —	" —	" —	" —	" —	" —
									idem diversen 1933.	" —	" 480 —	" 50.—	" 68.70	" —	" 598.70
										f 400.—	f 480.—	f 50 —	f 68.70	" —	f 598.70
	Totaal	f 12000.—	f 2641.89	f 1847.80	f 1793.65	f 2112.40	f 8395.74		Totaal	f 12000.—	f 2574.14	f 1864.44	f 2006.55	f 2143.72	f 8588.85
	Kassaldo.	" —	" —	" 67.75	" 51.11	" 161.79	" —		Kassaldo	" —	" 67.75	" 51.11	" 161.79	" 193.11	" -193.11
		f 12000.—	f 2641.89	f 1915.55	f 1844.76	f 1950.61	f 8395.74			f 12000.—	f 2641.89	f 1915.55	f 1844.76	f 1950.61	f 8395.74

Geverifieerd en accoord bevonden:
BANDOENG, den Januari 1933
De Verificatie commissie,
w.g. } MENICK
 } SOEPADI
 } VAN SPREW

BANDOENG, den Januari 1933.
De Penningmeester,
w.g. DE KEYZER

Kasoverzicht Exploitatie Indisch Bouwkundig Tijdschrift 1933.

Post No.	Ontvangsten	Begr. 1933	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	Totaal	Post No.	Uitgaven	Begr. 1933	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	Totaal
	I. Orgaan.								I. Orgaan.						
	<i>a. Abonnementen.</i>								<i>a. Honoraria.</i>						
1	V. v. B. en ruilnummers.	f 3824.—	f 954.—	f 954.—	f 954.—	f 954.—	f 3816.—	1	Redacteur.	f 600.—	f 150.—	f 150.—	f 150.—	f 100.—	f 550.—
2	Abonné's	" 1156.—	" 251.80	" 136.—	" 96.50	" 152.80	" 636.10	2	Administrateur.	" 240.—	" 40.—	" 60.—	" 80.—	" 40.—	" 220.—
3	Achterstanden 1932.	" 800.—	" 67.30	" 12.—	" 28.80	" 23.40	" 131.50	3	Medewerkers.	" 500.—	—	—	—	—	—
4	b. Advertenties I. B. T.	" 500.—	" 16.—	" 121.—	" 120.80	" 294.47	" 552.27	4	Uitgaven t. l. v. 1932	" 300.—	—	" 163.98	—	—	" 163.98
5	Idem 1932.	—	" 108.—	—	—	—	" 108.—			f 1640.—	f 190.—	f 373.98	f 230.—	f 140.—	f 933.98
6	c. Drukkosten B. A.	—	—	—	—	—	—		<i>b. Druk- en verzendkosten.</i>						
		f 6280.—	f 1396.10	f 1223.—	f 1200.10	f 1424.67	f 5243.87	5	I. B. T. 1933	f 2480.—	" 268.51	f 345.78	f 189.54	f 783.16	f 1586.99
								6	Idem t. l. v. 1932	" 1000.—	" 562.67	—	—	—	" 562.67
									B. a.	—	—	—	—	—	—
	II. Bibliotheek.									f 3480.—	f 831.18	f 345.78	f 189.54	f 783.16	f 2149.66
7	a/ drw. bibliotheek Nrs.	f 200.—	" 39.99	f 122.78	f 30.28	f 12.05	f 205.10		<i>c. Red. en Administratie.</i>						
		f 200.—	f 39.99	f 122.78	f 30.28	f 12.05	f 205.10	7	Kantoor en goedanghuur.	f 120.—	f 20.—	f 30.—	f 40.—	f 15.—	f 105.—
	III. Diversen.							8	Tel. en interl. Redactie.	" 15.—	" 0.75	—	—	" 8.—	" 8.75
8	Voorschotten V. v. B. 1933	—	—	—	—	—	—	9	Porti en telegrammen.	" 35.—	" 3.03	" 6.60	" 11.56	" 18.25	" 39.44
9	Idem diversen 1932	—	f 43.85	" 39.33	" 94.87	—	f 178.05	10	Schrijf-teenloonen.	" 180.—	" 45.80	" 32.40	" 35.70	" 23.75	" 137.65
10	Overboeking saldo 1932	—	—	—	—	—	—	11	Administratiekosten.	" 100.—	" 12.37	" 8.53	" 5.58	" 8.06	" 34.54
	Onvoorzien.	—	—	—	—	—	—	12	Inventaris.	" 50.—	" —	" 45.75	" 28.55	—	" 74.30
		—	f 43.85	f 39.33	f 94.87	—	f 178.05		<i>d. Algemeene kosten.</i>	f 500.—	f 81.95	f 123.28	f 121.39	f 73.06	f 399.68
								13	Reis- en verblijfkosten.	—	—	—	—	f 18.25	f 18.25
								14	Circ. en reclames.	" 50.—	—	—	—	" 91.89	" 91.89
									II. Bibliotheek.	f 50.—	—	—	—	f 110.14	f 110.14
								15	Overdrukken.	—	—	—	—	f 2.70	f 2.70
								16	Ranglijstenboekje.	—	—	—	—	" 16.87	" 16.87
									III. Diversen.	—	—	—	—	f 19.57	f 19.57
								17	Restitutie V. v. B.	f 670.—	—	f 600.—	f 800.—	f 300.—	f 1700.—
								18	Boeksaldo 1932	" 110.45	" 110.45	—	—	—	" 110.45
									Voorschotten diversen.	—	" 58.60	" 69.45	" 50.—	—	" 178.05
								19	Onvoorzien.	" 29.55	—	—	—	" 20.—	" 20.—
										f 810.—	f 169.05	f 669.45	f 850.—	f 320.—	f 2008.50
	Totaal.	f 6480.—	f 1479.94	f 1385.11	f 1325.25	f 1436.72	f 5627.02		Totaal.	f 6480.—	f 1272.81	f 1512.49	f 1390.93	f 1445.93	f 5621.53
	Kassaldo.	—	—	" 207.76	" 80.38	" 14.70	—		Saldo-kas.	—	" 207.76	" 80.38	" 14.70	" 5.49	" 5.49
	Balans.	f 6480.—	f 1479.94	f 1592.87	f 1405.63	f 1451.42	f 5627.02		Balans.	f 6480.—	f 1479.94	f 1592.87	f 1405.63	f 1451.42	f 5627.02

Geverifieerd en accoord bevonden:
 BANDOENG, den 30 Januari 1934
 De Verificatie commissie,
 w.g. } MENICK
 } SOEPADI
 } VAN SPREW

BANDOENG, den Januari 1933.
 De Penningmeester,
 w.g. DE KEYZER

PROCES-VERBAAL.

Op heden 30sten Januari 1934 hebben wij ondergeteekenden:

J. W. F. Menick, R. M. Soepardi en M. Ismano, leden van de afdeling Bandoeng van de Vereeniging van Bouwkundigen in Ned.-Indië en benoemd in de commissie van de Verificatie van het finantieele beheer van den Penningmeester de Vereeniging conform artikel 45 alinea 2 Huishoudelijk Reglement.

Geverifieerd het kasbeheer over het dienstjaar 1933 en hebben wij daarbij bevonden:

dat aanwezig moet zijn aan:

Kas Steunfonds	f 1481.97	
„ Reservefonds	„ 1000.—	
„ Studiefonds	„ 125.88	
		+ f 2607.85

Saldo kas I.B.T.	f 5.49	
„ „ Vereeniging „	193.11	
		+ „ 188.62

Totaal f 2419.23

dat aanwezig zijn:

Aan effecten Ned.-Ind. leening f 5000.—

Af aan:

Restant leening Ned. Handel

Mij. per ultimo December 1933 f 2402.15

Aan nadeelig saldo Penning-

meester	„ 178.62	
		f 2580.77

Totaal f 2419.23

Waarom wij voorstellen het Hoofdbestuur volledig acquit en decharge te verleenen van het gedurende het dienstjaar 1933 gevoerde beheer.

Bandoeng, datum als boven.

De Commissie,
W.g. MENICK
SOEPARDI
VAN SPREW.

COMMISSIE VOOR GEORGANISEERD OVERLEG.

III.

Art. 21 (1) zegt:

„Aan hen, wier nieuwe bezoldiging op 1 April 1934 meer bedraagt dan die, genoten op 31 Maart 1934 volgens de oude regeling, wordt op eerstgenoemden datum een korting op de bezoldiging opgelegd ten bedrage van het verschil van beide bezoldigingen, welke korting van kracht blijft tot 1 December 1935”.

Deze laatste maatregel, met hetgeen in de twee volgende leden bepaald wordt, is door de Regeering noodig geoordeeld om voor de jaren 1934 en 1935, die budgetair uiterst moeilijk zullen zijn, de noodige besparing op de salarissen te bereiken.

Het bepaalde in het tweede lid van art. 21, dat spreekt van de periodieke weddeverhoogingen, bedoelt mede ervoor te waken dat zij, die op 1 April 1934 reeds boven het salaris

van 31 Maart zouden uitgaan, bij de korting niet worden voorbijgelopen door landsdienaren, die later een periodieke weddeverhoging ontvangen. Het derde lid van dit artikel is een uitvloeisel van wat in het voorgaande lid is bepaald. Zonder deze twee bepalingen zou het mogelijk zijn, dat jongere ambtsbekleeders een hooger salaris zouden krijgen dan degenen, die op 31 Maart 1934 in dezelfde functie reeds werkzaam waren.

Van bepaalde zijde is de vraag gesteld, welke bezwaren er tegen bestaan om bij bevordering na 1 April 1934 reeds dadelijk over te gaan in het nieuwe bezoldigingsstelsel. Het antwoord daarop luidt, dat deze aangelegenheid verband houdt met art. 21 lid 1, Bij den uiterst précairen budgetairen toestand en de gapende tekorten kan niet worden toegelaten, dat hogere salarissen — als gevolg van directen overgang bij bevordering naar het nieuwe stelsel — deze tekorten nog op onrustbarende wijze zouden vergrooten.

Naar aanleiding van de schriftelijke toelichting op de salarisvoorstellen zijn vragen gesteld over de accessoire regelingen. Een dier vragen is, of de samenhang tusschen pensioenen en salarissen, zooals die door de commissie-Damme werd geacht te bestaan, nog steeds door de Regeering wordt juist geacht.

Onder hetgeen daaromtrent in het verslag van de commissie-Damme is gezegd, vindt men de algemeene verklaring, dat er een verband bestaat tusschen salarissen en pensioenen, wat uiteraard het geval zal zijn, terwijl daaraan wordt toegevoegd, dat men een salarisregeling kan temperen, wanneer men de pensioenregeling maar gunstig maakt.

Ongetwijfeld zijn beide grootheden in één verband te beschouwen, zou men zelfs kunnen spreken van een uitwisseling van beide tegen elkaar, waarbij het eene grooter, het andere lager zou kunnen worden gesteld. Nu is zulks mogelijk, wanneer men beschikt over vaste budgetaire gegevens en aan de hand daarvan een verdeling van de beschikbare middelen over den salaris- en den pensioenspost maakt. De toestand op het oogenblik is gansch anders, daar op beide zoo sterk mogelijk moet bezuinigd worden. Het heeft daarom geen zin, om een samenhang als boven aangeduid, ook thans als uitgangspunt te nemen voor de bepaling van de pensioenen.

Belangrijk is de volgende vraag: „Kan pertinent worden verklaard, dat na invoering van de nieuwe salarisregeling het op dat moment reeds verdiende pensioen in elk geval behouden blijft?” Hierop wordt het volgende geantwoord.

In den loop der laatste jaren zijn tal van voorstellen uitgewerkt in verband met de herzieningsplannen, welke nog niet tot definitieve resultaten hebben geleid. Momenteel is echter den directeur van Financiën opgedragen, door tusschenkomst van de salariscommissie eindvoorstellen bij de Regeering in te dienen. Verwacht mag worden, dat deze voorstellen in de a.s. hoofdzitting van den Volksraad aan de orde zullen komen.

Het is wel duidelijk, dat omtrent den inhoud dezer voorstellen thans niet gesproken kan worden omdat de eindvoorstellen nog niet zijn geformuleerd. Wel kan spr. zeggen, dat voor hen, die bij de invoering van de nieuwe salarisregeling reeds pensioenrijp waren een behoud van de pensioenaanspraken zeker strikt genomen in de bedoeling ligt. Wel zal, wat vanzelf spreekt, op die pensioenen ook een korting worden toegepast wanneer de korting, zooals die op de bestaande pensioenen dezer dagen zal worden toegepast, een feit is geworden. Deze korting toch zal uiteraard gelden voor alle pensioenen welke op den ouden pensioengrondslag verleend zullen worden.

In hoever de aanspraken op de reeds „verdiende” pensioenspercentages het reeds verdiende — nog niet ten volle „verdiende” omdat men den vereischten leeftijd nog

niet heeft — pensioen bij de nieuwe salarisregeling in tact zullen blijven, is een zaak waarover nog geen stellige mededeeling kan worden gedaan. Vermoedelijk zullen ook in dat opzicht de bestaande aanspraken, voorzover men in dit opzicht van aanspraken spreken kan, in stand blijven, mits men daarbij in het oog houdt, dat wel een verhooging van den pensioengerechtigden leeftijd in overweging is en *wel tot 50 jaar*, waarbij uiteraard ook gedacht is aan overgangsbepalingen en ook aan de mogelijkheid om eventueel op 45-jarigen leeftijd met een zeker pensioen den dienst uit te gaan.

Bij de pensioenvoorstellen, welke nu geformuleerd zullen worden, zal ook een zekere *verlenging van de perioden voor de bepaling van den pensioengrondslag* in overweging worden genomen. Verder zal eenige degressie in de hogere pensioenen in overweging genomen worden en tevens een *verlaging van het thans geldend maximum pensioen*.

Het is zeer bepaaldelijk ook de bedoeling rekening te houden met de omstandigheid, dat t.a.v. de pensioenkorting verschil behoort te bestaan tusschen pensioenen, berekend op den grondslag van de B.B.L. en die welke geheel, of gedeeltelijk op den grondslag van de H.B.B.L. worden geregeld.

Een tweede vraag over de bijkomstige regelingen betreft het verlofstractement. Het is bekend, dat een herziening van de verlofregeling reeds geruimen tijd aanhangig is en het spreekt vanzelf, dat de herziene salarisregeling aanleiding zal zijn om ook op dat gebied alsnog tot een herziening der bedragen te komen.

Ten aanzien van de vraag of deze kwestie ook binnen bekwamen tijd bij het georganiseerd overleg aanhangig kan worden gemaakt, kan medegedeeld worden, dat het in de bedoeling ligt het een en ander zoo spoedig mogelijk aan het georganiseerd overleg toe te zenden, zoodat deze aangelegenheid ook in verband met de nieuwe salarisregeling kan worden gezien.

Het spreekt vanzelf, dat ook de *wachtgeldregeling* een wijziging zal moeten ondergaan in verband met de H.B.B.L. Ook uit anderen hoofde is echter een wijziging daarvan reeds onderhanden, een wijziging met de strekking om ook op dit gebied tot een bezuiniging te komen. In elk geval zal het verband tusschen de H.B.B.L. en de nieuwe wachtgeldregeling in acht worden genomen.

Nog enkele andere vragen betreffen de reisregeling, de geneeskundige behandeling en de woningregeling, doch het spreekt wel haast vanzelf, dat ook op die gebieden wijziging in de bestaande regelingen noodzakelijk zullen zijn in verband met de in het nieuwe salarisschema neergelegde terugbrenging der salarissen.

Met het voorgaande meent spr. de verschillende door de diverse Centrales gestelde vragen op zoo volledig mogelijke wijze beantwoord te hebben. Het spreekt echter vanzelf, dat in de volgende discussies daarop teruggekomen kan worden wanneer concrete vragen welke bij de komende besprekingen naar voren komen, daartoe aanleiding geven. Tot het verder verduidelijken van de zaak is spr. alsdan gaarne bereid.

Intusschen wil hij zijn rede niet beëindigen alvorens er nogmaals op gewezen te hebben, dat de zooeven genoemde indexcijfers te kennen geven, dat de voorgestelde salarisregeling naar de meening der Regeering en der salarisherzieningscommissie zeer stellig gemotiveerd is door de daling van de kosten van levensonderhoud.

Voor alle roepen is nu reeds een teruggang van minstens 25% geconstateerd, terwijl de overgangsbepalingen er toe zullen leiden, dat niemand bij de invoering meer dan 25% en minder dan 17% zal teruggaan.

Wanneer men dan zegt, dat in de toekomst het salarisspeil meer dan 25% zal dalen, zooals volgt uit de zooeven genoemde cijfers omtrent den teruggang zooals deze voor de

gemiddelde schalen is berekend, waaruit blijkt, dat de teruggang iets meer dan 30% zal bedragen, dan dient er op gewezen te worden, dat door dezen maatregel van de salarisherziening een druk op de kosten voor het levensonderhoud wordt uitgeoefend welke naar de meening der Regeering het ook al mogelijk maken, dat de voorgestelde salarissen in de toekomst als een redelijke basis kunnen worden aanvaard.

De VOORZITTER zegt den heer Van Buuren dank, uit naam van de commissie voor georganiseerd overleg, voor de uitvoerige toelichting welke tevens een inleiding kan vormen voor de besprekingen welke nu verder door de commissie gehouden zullen worden.

Het is een gelukkige omstandigheid, dat de heer Van Buuren zich bereid heeft verklaard ook bij de verdere besprekingen de noodige toelichting te geven.

Spr. zal thans de openbare vergadering sluiten. De Commissie zal dan na een pauze van een kwartier in besloten vergadering de besprekingen voortzetten.

De vergadering wordt te 11.25 uur v.m. gesloten.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

§ I. Inleiding.

1) *Voorbereiding en behandeling der voorstellen.* Van alle regelingen welke de positie van den landsdienaar raken, is die van het salaris ongetwijfeld de belangrijkste. Het lag dus voor de hand dat de Salarisherzieningscommissie haar werkzaamheden in de eerste plaats hierop concentreerde. De bijregelingen kwamen allerminst in het gedrang, maar voor een gelijktijdige behandeling bestond geen noodzaak. Wat in het bijzonder de herziening van de pensioenregelingen betreft, kan al dadelijk worden medegedeeld dat het niet in de bedoeling ligt om de thans voor normalen pensioensdiensttijd geldende percentages te verminderen en evenmin het maximum pensioenspercentage van 46%. De salarisherziening is echter een primair vraagstuk; de herziening der pensioenwetgeving zal aan de oplossing daarvan moeten aansluiten en zal dan ook ten spoedigste na deze oplossing aan den Volksraad ter beoordeeling worden voorgelegd.

Op de critiek, welke werd uitgeoefend op de samenstelling en de werkwijze der Salarisherzieningscommissie, kan slechts in het kort worden ingegaan. Voorop sta, dat de taak der Commissie wel zeer moeilijk was. Een groote bezuiniging moest gevonden worden en wel door herziening van het bezoldigingsstelsel, dus door gedifferentieerden achteruitgang in geldelijke positie van de verschillende onderdelen van het groote corps van landsdienaren. Het is duidelijk, dat dit nimmer ten genoegen van een groote meerderheid der belanghebbenden kon geschieden, terwijl ook overeenstemming met alle betrokken dienstleidingen bezwaarlijk te verwachten was. Op dit punt wordt bij de bespreking van § 3 No. 9 even teruggekomen.

Die bezuiniging moest gevonden worden in korten tijd. Zeker ware het wenschelijk geweest als meer tijd beschikbaar ware geweest, maar ten deze moge worden verwezen naar de Regeeringsmededeeling bij onderwerp 127 (Zittingsjaar 1932—1933, stuk 10). Gaarne sluit de Regeering zich aan bij de waardeering van de wijze waarop de Commissie van Georganiseerd Overleg zich niettemin van haar taak heeft gekwet, terwijl mede gaarne de bezwaren worden erkend, welke deze snelle behandeling — al is zij noodzakelijk — voor den Volksraad medebrengt.

De vaststelling van de salarissen der landsdienaren acht de Regeering, in tegenstelling met eenige leden die vaststelling bij ordonnantie bepleitten, bij uitstek te behooren tot de taak van de uitvoerende macht.

2) *Noodzakelijkheid van vermindering der personeele uitgaven.* De erkenning dat vermindering der personeele uitgaven noodzakelijk is, moet leiden tot het inzicht dat geen offers worden „gevraagd”, maar „opgelegd”. Het gaat niet om een verzoek van de Regeering, hetwelk zou kunnen worden geweigerd, maar de volstrekte noodzakelijkheid dwingt. Niemand, ook niet de landsdienaar kan zich aan de gevolgen van de crisis onttrekken. Het is dan ook een volkomen miskenning van den toestand, dat van de Regeering als contra-prestatie verlaging van den levensstandaard geëischt wordt. In dezen moet naar het bereikbare gestreefd worden; elke verlaging van overheidstarieven vergroot echter in dezen tijd de ernstige financieele moeilijkheden van de openbare lichamen.

Andere maatregelen welke tot saneering van het budget zouden kunnen strekken, mogen hier onbesproken blijven, daar vaststaat dat alle mogelijkheden tot bezuiniging en versterking van middelen worden nagegaan, maar in elk geval op de personeele uitgaven een zeer groote bezuiniging zal moeten gevonden worden. De berekening van de bezuiniging, als gevolg van de salarisherziening, welke opgenomen is in een artikel van het Bataviaasch Nieuwsblad van 20 Januari 1934, berust niet op een behoorlijke basis.

Men moet de financieele consequenties der salarisherziening uiteraard beschouwen ten opzichte van de thans geldende gekorte salarissen en dan is uit de salarisherziening voor 1934 te verwachten een vermindering in uitgaven van $\pm$ 14 miljoen en voor 1935, waarin zij gedurende 12 maanden zal werken, van $\pm$ 18 miljoen. In de daaropvolgende jaren zal, bij het wegvallen van de overgangsbepalingen in art. 21 van de H.B.B.L. de bezuiniging enkele millioenen minder zijn. In de bezuiniging is uiteraard begrepen het opvangen, door de werking van art. 20 der H.B.B.L., van een deel van het accres der personeelsuitgaven, voortvloeiend uit het feit van een ouder wordend ambtenaarscorps. Het opvangen van dit accres zou, indien het niet geschiedde door de H.B.B.L., door andere bezuinigingsmaatregelen op personeelsgebied moeten geschieden.

Het spreekt vanzelf, dat de noodzakelijke terugdringing van het uitgavenbudget tot 300 miljoen mede, en in het bijzonder zelfs, maatregelen op organisatorisch gebied noodig maakt, welke tot personeelsinkrimping leiden.

Dit organisatorisch vraagstuk is echter praktisch niet in zijn geheel te overzien; vaste richtlijnen in dezen geldend voor de verschillende diensten en bedrijven, zijn *à priori* als uitgesloten te beschouwen.

Maar hoe ver men op organisatorisch gebied ook zal moeten gaan, verlaging der salarissen zal zeker noodig zijn. Of de tegenwoordige voorstellen voldoende zijn en niet verder gegaan zal moeten worden valt niet te zeggen. Voorshands ligt een verdere verlaging niet in het voornemen, maar zeker is, dat een zoo ver mogelijk gaande verlaging der individuele salarissen noodzakelijk zal zijn, terwijl dan daarnaast uit organisatorische maatregelen nog een zeer belangrijke vermindering van het uitgavenbudget moet worden bereikt.

Inzake de vraag hoeveel door dergelijke maatregelen vanaf 1931 is bezuinigd, moge worden verwezen naar de Volksraadstukken 1933/34, onderwerp 1, algemeen gedeelte, stuk 2, blz. 50 en 51; nadere gegevens hieromtrent zijn thans niet beschikbaar.

Voor bijzonderheden omtrent pensionneeringen en op wachtgeldstellingen sedert 1931 moge verwezen worden naar het antwoord van de Regeering op een vraag van den heer Kan, welk antwoord is opgenomen op de blz. 69 en 70 van het Aanhangsel van de Handelingen, zittingsjaar 1932—1933. Hieraan kan nog worden toegevoegd, dat gedurende het jaar

1933 het aantal pensionneeringen en opwachtgeldstellingen naar raming respectievelijk rond 4200 en rond 1000 zal hebben bedragen.

Ter beantwoording van de vraag welke uitgaven voor elk der schalen A, B en C thans noodig zijn, moge worden verwezen naar de onderstaande opgave, vermeldend het bedrag aan salarissen, dat in de maand Maart 1932 blijkens de toen gehouden ambtenarentelling werd uitbetaald per schaal van de B.B.L. Latere gegevens van voldoende nauwkeurigheid ontbreken.

A.-schalen		B.-schalen		C.-schalen	
No. i/d schaal		No. i/d schaal		No. i/d schaal	
1 f	8.441.—	1 f	12.265.—	1 f	74.650.—
2	89.728.—	2	11.567.—	2	130.545.—
3	65.493.—	3	93.970.—	3	2.930.—
4	19.044.—	4	15.682.—	4	276.350.—
5	355.003.—	5	198.792.—	5	1.900.—
6	146.387.—	6	146.537.30	6	2.475.—
7	110.068.—	7	31.182.—	7	14.545.—
8	396.956.—	8	5.850.—	8	67.625.—
9	316.746.—	9	1.569.673.50	9	26.250.—
10+11	529.406.—	9a	59.080.—	10	41.375.—
12	46.895.—	10	249.425.—	11	554.027.—
13	1.669.—	11	406.995.—	12	91.815.—
14	469.204.—	11a	2.900.—	13	3.725.—
15	243.813.—	12	638.675.—	14	107.825.—
16	196.907.—	13	28.150.—	14a	2.650.—
17	65.117.—	13a	14.850.—	15	30.375.—
18	7.795.—	13b	17.980.—	16	64.300.—
18a	23.485.—	14	14.045.—	17	163.200.—
19	8.500.—	15	111.590.—	18	81.675.—
20	23.450.—	16	11.525.—	19	284.475.—
21	34.870.—	17	4.125.—	20	1.244.778.—
22	105.700.—	18	875.—	21	418.600.—
23	32.925.—			22	364.800.—
24	796.755.—			23	115.550.—
25	108.650.—				
f 4.233.007.—		f 3.645.734.—		f 4.166.440.—	

Aangezien de Regeering zelf niet overtuigd is dat de ontworpen regeling den waarborg biedt dat het totaal der salarissen de draagkracht van het budget niet overschrijdt en tevens dat in de naaste toekomst aan de jongere generatie voldoende werkgelegenheid in 's Lands dienst wordt geboden zal Zij geen poging doen anderen die overtuiging bij te brengen.

3) *Salarisherziening; korting op de salarissen.* Met vol-doening nam de Regeering kennis van de instemming door zeer vele leden met de uitspraak in de Toelichting, dat de economische verhoudingen hier te lande, de toestanden en de vooruitzichten van het bedrijfsleven, de groote veranderingen, welke zich in de wereldeconomie voltrokken, eischen, dat elke politiek, wil zij van werkelijkheidszin getuigen, zich zal baseeren op geheel gewijzigde toestanden. Terecht werd door deze leden ook opgemerkt, dat korting een element van tijdelijkheid in zich heeft, dat in strijd is met het deflatieproces.

Indien desalniettemin bepleit werd om de voorgestelde regeling niet met 1 April a.s. in te voeren, maar voorshands een korting van 25% in te voeren, dan moet de Regeering met grooten nadruk op twee dingen wijzen.

In de eerste plaats hierop, dat opvoering der korting van 17 tot 25%, gepaard gaande met een geheele of gedeeltelijke opheffing der bestaande degressie (alleen met deze laatste toevoeging is in 1934 dezelfde bezuiniging te bereiken als uit de voorgestelde salarisherziening voortvloeit) voor die groepen van landsdienaren, waarvan erkend is dat zij te laag

bezoldigd worden, wel uiterst bezwaarlijk is. Het gaat hier geenszins om de tegenstelling tusschen hogere en middelbare ambtenaren eenerzijds en lagere anderzijds. Ook in de lagere functies zijn groote groepen zeer bezwaarlijk een verderen achteruitgang kunnen dragen.

In de tweede plaats moet toch in redelijkheid worden toegegeven, dat de vrij algemeene ontstemming onder de ambtenaren over de ontworpen regeling toch niet als afdoende beschouwd kan worden. Om de hiervoor aangegeven reden zal een algemeene korting tot 25% zeker niet leiden tot algeheele bevrediging, en ieder ander voorstel tot herziening, vooral als het ingaat tegen nivellerings-tendenzen, zal nimmer op de sympathie van de groote massa kunnen rekenen.

De Regeering vertrouwt overigens te kunnen aantonen, dat veel van door de belanghebbenden uitgeoefende kritiek berust op een eenzijdige visie en dat aan verschillende grieven nu eenmaal niet tegemoet te komen is, indien men het doel van een radicale verlaging van den salarispoot wil bereiken.

Het is voorts noodig stelling te nemen tegen de blijkbaar aanvaarde meening, dat de salarisherzieningscommissie niet op deugdelijke wijze kennis zou hebben genomen van de wenschen en bezwaren der ambtenaren-organisaties, en de inzichten van departements- en dienstleidingen zou hebben veronachtzaamd. Zeer vele ambtenaren-organisaties hebben mondeling en schriftelijk aan de Commissie haar wenschen en bezwaren uiteengezet, welke allen door de Commissie bestudeerd zijn. Over de meeste punten is voorts met de departements- en dienstleidingen overleg gepleegd, hetgeen weliswaar niet altijd tot overeenstemming leidde, maar aan wenschen, die redelijk schenen, is steeds zooveel mogelijk voldaan.

Naar het inzicht der Regeering is invoering der voorgestelde regeling op 1 April a.s., welke voor een groot deel gaat in de richting van hen, die een 25% korting aanbevelen, maar de fout ontgaat om ook die groepen daarmede te belasten, voor welke dit te zwaar zou zijn, gerechtvaardigd en noodzakelijk te achten.

Zij is bereid om alle sedert de publicatie der voorstellen naar voren gebrachte suggesties, in het bijzonder die, welke in de bijlage van het afdelingsverslag zijn opgenomen, nader in overweging te nemen en voorzoover zij ter zake dadelijk een beslissing kan nemen, daarmede nog bij de invoering der nieuwe regeling rekening te houden.

Er bestaat voorts bij Haar geen bezwaar om na de invoering aan de alsdan in te stellen Bezoldigingscommissie de taak op te dragen om op korten termijn de ingevoerde regeling op leemten of onnauwkeurigheden te toetsen, waarbij dan voor de verschillende ambtenarenorganisaties de gelegenheid zal bestaan om door tusschenkomst van de departements- en dienstleidingen alsnog wenschen en bezwaren voor te brengen.

De nadere voorzieningen, welke bij de hertoetsing door de Bezoldigingscommissie mochten noodig blijken, zullen zonder terugwerkende kracht en daarom zoo spoedig mogelijk worden ingevoerd.

De Regeering acht het, zooals reeds in de schriftelijke toelichting tot de salarisvoorstellen is vermeld en hiervoor in overeenstemming met het inzicht van zeer vele leden van den Volksraad werd herhaald, principieel verkeerd om thans een andere gedragslijn te voeren dan een zoo snel mogelijke aanpassing aan de huidige omstandigheden. Zij is bovendien ervan overtuigd, dat de „tijdelijke maatregel” welke door sommigen werd aanbevolen, van geen nut is. Noodig is eene herziening, welke op eenigszins radicale wijze de fouten in het bestaande bezoldigingsstelsel opruimt; daarbij kan het raamwerk daarvan niet ongewijzigd blijven.

Om één voorbeeld te noemen: Eén der redenen van de duurte der B.B.L. is de omstandigheid, dat in vele betrekkingen de schaalkolomdiensttijd te kort, soms zelfs zeer belangrijk te kort is. Het is bekend, dat bij de totstandkoming van de B.B.L. als gevolg van den aandrang van vakverenigingen en andere belanghebbenden vele schalen zijn ingekort; de toenmalige Salariscommissie meende ter zake een tegemoetkomende houding te kunnen aannemen op grond van de overweging dat het beschikbaar gestelde crediet voor de gevolgen van de invoering der B.B.L. (f 18.— mm.) zulks toeliet. Gaat men thans, zooals noodzakelijk is, de diensttijden verlengen dan dient men dit te doen met differentieering voor de betrekkingen, ook voor die welke thans in een schaal zijn ondergebracht. Vanzelf wordt daardoor de bestaande schalen-opbouw in belangrijke mate aangetast.

Er bestaat geen enkele aanleiding om het thans voor de herziening der salarisregeling verrichte werk opzij te schuiven en weer opnieuw te beginnen op een eenigszins andere basis. Hoofdzaak is, dat thans op zoo kort mogelijken termijn een instelling der salarissen op het huidig economisch peil tot stand komt; de aanhangige salarisvoorstellen bieden daarvoor een aannemelijk schema.

De vraag van vele leden of na invoering eener salarisregeling op lager peil in het geval van intredende inflatie de salarissen der landsdienaren onmiddellijk zullen worden verhoogd met een procentueelen toeslag, afhankelijk van de indexcijfers, heeft een zoodanig theoretisch karakter, dat zij beter buiten het kader van deze memorie worde gelaten.

Het antwoord op de hiervoorvermelde vraag impliceert tevens, dat het denkbeeld om een salarisregeling vast te stellen volgens een „Sliding scale”, gebaseerd op indexcijfers, thans niet voor overweging vatbaar is.

§ II. De grondslagen der regeling.

Bij het bezwaar tegen de ontworpen regeling, dat vaste richtlijnen ontbreken is klaarblijkelijk in de eerste plaats het oog gericht op het vervallen van de onderscheiding in een A, B, of C-groep.

Hierbij wordt vergeten dat deze groepeerings van de betrekkingen in de B.B.L. door het overgangskarakter hetwelk in het bijzonder aan de midden-groep, de B-groep, is toegekend, 1e. was bedoeld als van tijdelijken aard te zijn en

2e. die bedoeling heeft gemist, zoodat haar dynamisch karakter weinig tot uiting kwam.

En nu moge de B.B.L. onder de omstandigheden van tien jaar geleden een zeer geleidelijke oplossing dezer groepeerings hebben voorzien, het is duidelijk, dat in tijden als de huidige, welke ten opzichte van de toenmalige omstandigheden in velerlei opzicht een radicale omkeer doen zien, een in de B.B.L. vastgelegd theoretisch berekend surplus in salaris ten behoeve van landsdienaren „uit kringen in Nederlandsch-Indië van relatief geringe getalsterkte” niet zonder meer in stand te houden is, evenmin als een theoretisch berekend surplus met emigratiepremie voor importkrachten.

Men heeft zich ook in dit opzicht op den bodem der feiten te stellen. Geconstateerd dient te worden eenerzijds dat in de meeste B-betrekkingen de toetreding al voor meer dan de helft geschiedt uit de Inheemsche kringen ¹⁾ en anderzijds dat de suggestie, dat men alleen ten koste van een betrekkelijk hooge premie krachten uit Nederland kan aantrekken, heeft afgedaan.

Wat ligt nu meer voor de hand dan dat men zich niet meer bindt aan theoretische berekeningen van vroeger, maar zich betrekking voor betrekking afvraagt wat hiervoor een

¹⁾ Op 1 Maart 1932 was op een totaal van 15040 B ambtenaren het percentage inheemschen 42%; in de grootste B schaal, B 9, (8395 ambtenaren) was het percentage 56%.

redelijke bezoldiging is, daarbij zich rekenschap gevend van de verhoudingen, zooals die in de Nederlandsch-Indische maatschappij zijn gegroeid; van de relatieve waardeering der verschillende betrekkingen zooals die in het tegenwoordig bestel moet worden gezien en van de rechtmatige verlangens van de bekleeders der verschillende betrekkingen tot behoud van eene levenswijze in overeenstemming met hun maatschappelijke positie?

Een salariering waarbij tusschen de bekleeders van een bepaalde betrekking onderscheid gemaakt wordt naar gelang zij volgens een inheemschen dan wel een Europeeschen standaard leven is, afgezien nog van de andere daartegen onmiddellijk rijzende bezwaren, ondoorvoerbaar wijl een concreet en algemeen geldend verschil in standaard in de tegenwoordige verhoudingen niet meer aanwijsbaar is.

Waar deze richtlijn heeft gegolden moet afgewezen worden de veronderstelling dat in wezen, zij het ook niet in naam, de groepsindeeling is in stand gehouden.

De tegenstelling, die in dit verband gezocht is tusschen de bezoldiging van middelbare technische krachten en de kantoorkrachten enerzijds en eenige middelbaar opgeleide groepen als adjunct-landbouwconsulent, Indisch veearts en boscharchitect anderzijds, is in geen deele aanwezig. In de middelbare rangen van het technisch en het kantoorpersoneel kunnen van ouds belangrijke zelfstandige functies bereikt worden. Door behoorlijke eischen bij aanstelling en selectie zullen de beste dier krachten ook in de toekomst dergelijke functies kunnen bereiken, iets waarop de Regeering ook daarom veel prijs stelt, omdat zulks bevordert de beperking in de formaties van hooger opgeleiden, welke uit een oogpunt van de versobering van den landsdienst geboden is.

Voor de in de tweede plaats genoemde groepen is nog af te wachten het tijdstip, dat ook hier een opbouw van functies zal intreden; daarop thans met de bezoldigingsregeling vooruit te loopen, gaat uiteraard niet aan. Bovendien is een opklimming in salaris in de hierbedoelde betrekkingen zonder een barrière, welke hier weggelaten is omdat een essentieel verschil in werkzaamheden gedurende de loopbaan voorhands niet aanwezig te achten is, tot f 350.— toch zeker, ook in vergelijking met de salarissen in de eerstgenoemde betrekkingen, bevredigend te noemen.

De opmerking, dat het aan het dooreenhalen der groepen te wijten is, dat de wedden voor sommige betrekkingen met 45% en meer verlaagd zijn, behoeft na het bovenstaande geen nadere weerlegging. Op eenige couranten-artikelen, die in dit verband zijn aangehaald, kan niet worden ingegaan.

De aanhaling in het afdelingsverslag van een zinsnede uit de toelichting nopens de Westersche invloeden op het salarispeil van sommige Inheemsche betrekkingen, geeft door hare onvolledigheid den indruk, dat hier een nieuw beginsel zou zijn gesteld. Ten rechte staat te aangehaalder plaatse in de toelichting (bl. 3 onderaan) dat „thans uitdrukkelijk wordt uitgesproken” enz., m.a.w. naar het inzicht der Regeering gaat het hier om een waardeeringsgrondslag, die in werkelijkheid ook vroeger gegolden heeft, maar die door de groepsindeeling in A, B en C niet tot uiting kon komen. Een bedreiging van het A-peil, welke uit de zoo juist bedoelde uitspraak zou voortvloeien, bestaat dus allerminst.

Wel bestaat grond om rekening te houden met de „standaard eener Oostersche maatschappij” en de factor van Westersche oriëntering. Voor de groote massa van lagere betrekkingen geldt de noodzaak om de verwijdering tusschen de daarvoor geldende bezoldigingen en het gemiddeld volksinkomen zooveel mogelijk te beperken. Voor de Regeering is het uiteraard een belangrijk onderdeel van Hare taak om door maatregelen, welke in Haar bereik liggen, de volkswelvaart

te stimuleeren en Zij voorziet dan ook voor de toekomst gaarne een wederzijdsche benadering van de twee zooveel genoemde grootheden ook door stijging van het gemiddeld volksinkomen. Die zoo groot mogelijke benadering is noodzakelijk ten einde de overheidswerkzaamheid op menig gebied in stand te kunnen houden welke bij een actieve welvaartspolitiek onvermijdelijk is. Naar Hare meening is het ook alleszins aangewezen, dat die beambten, welke geheel in de Inheemsche sfeer leven en daar hunne werkzaamheid uitoefenen, niet door een belangrijk van het gemiddeld volksinkomen afwijkende salariering van hun eigen sfeer worden losgemaakt.

Dat in de middelbare en hogere betrekkingen de bezoldigingen relatief veel meer uitgaan boven de salarissen der lagere betrekkingen als in een zuiver Oostersche maatschappij als de Japansche of een zuiver Westersche als de Nederlandsche het geval is, ligt aan de structuur van de Nederlandsch-Indische samenleving en in het bijzonder aan de krachtige hier werkende Westersche invloeden.

Het spreekt van zelf, dat bij de bezoldigingen van de importkrachten met een Westersche levenswijze moet worden rekening gehouden. Evenzeer is het noodzakelijk, dat rekening moet worden gehouden met de levenswijze der Indische Nederlanders uit wier kringen van ouds zeer gewaardeerde krachten voor de middelbare en hogere functies zijn betrokken, terwijl het onmiskenbaar is, dat de talrijke in de laatste decennia tot die functies togetreden Inheemschen door hun opleiding en werkkring Westersch georiënteerd zijn en daardoor evenals eerstgenoemden een van die eener zuiver Oostersche maatschappij afwijkenden levensstandaard voeren.

Ter afsnijding van misverstand moet er nog uitdrukkelijk op worden gewezen, dat in de toelichting niet is gesproken van een Oostersch en een Westersch „peil”. Een „peil” heeft alleen beteekenis als het concreet is, bij vergelijking reeds van de importkrachten onder elkaar, dus van lagere en hogere kan niet van een voor allen geldend peil gesproken worden. Evenmin kan er sprake van zijn dat de Westersche oriëntering der middengroepen zich uit zou spreken in een bepaald surplus van bezoldiging. Niet alleen zijn hier tal van gradaties aanwezig, maar bovendien kan hier niet van een surplus gesproken worden, waar in de bestaande verhoudingen deze salariering ten volle rechtvaardiging vindt.

In hoeverre bij structuur-wijziging van Indië, in het bijzonder indien het geen agrarisch land zou blijven maar een sterke industrialisering zou ondergaan, een fundamentele wijziging in de bezoldigingen der middengroepen zal intreden, is niet te voorzien. In het algemeen echter moet het losmaken van de knellende banden der bestaande B.B.L. in elk geval een sneller aanpassing aan gewijzigde verhoudingen mogelijk maken.

De Regeering gaat uiteraard voort in de richting van het zooveel mogelijk betrekken van de krachten voor den Landsdienst hier te lande waarbij echter ook naar Hare meening voor verschillende landsbetrekkingen in de toekomst een voorziening uit in Nederland opgeleiden, hetzij geheel hetzij gedeeltelijk, noodzakelijk zal zijn. Ongetwijfeld zal echter de naaste toekomst doen zien een toeneming van het percentage van h.t.l. opgeleiden. Het wegnemen van onnoodige scheidingslijnen zal ook daarom aan de verhoudingen in het groote korps van Ned.-Indische landsdienaren inderdaad ten goede komen.

(Wordt vervolgd)

TABEL 1.

Omschrijving	Opp. volgens ontwerp 1916 steenbouw	Opp. volgens ontwerp Mei 1923 contrôle no. 3711 gedeeltelijk vakwerk op bakst. borstw.	Opp. volgens ontwerp Maart 1924 contrôle no. 3756 vakwerk bamboe wand	Opp. volgens ontwerp Dec. 1931 controle no. 5266 vakwerk bakst. vulling	Bouw-kosten volgens ontwerp Dec. 1931	Toelichtingen
1	2	3	4	5	6	7
A. Schoolgebouw 1916: 4 lokalen 7×8 m, 3 lokalen 7×7.5 m buitenw. gem. Schoolgebouw 1923, 1924, 1931: 2 lokalen 7×8 m, 5 lokalen 7×7.5 m buitenw. gem.	432.44	418.13	396.90	400.40	f 8050.—	Bij oprichting nieuwe volledige school wordt f 1150.— per lokaal toegestaan. Voor vrijstaande lokalen, zoodat bij uitbreiding is f 1200 — per lokaal benodigd.
B. Galerijen schoolgebouw 1916: breed 2.50 m Galerijen 1923, 1924, 1931: niet aanwezig.	347.50	—	—	—	—	
C. Speelloods 1916: groot 10×19 m h.o.h. gemeten Speelloods 1923: groot 9×18 m h.o.h. gemeten Speelloods 1924: facultatief (9×18 m) Vanaf 1930 en daarna niet meer aanwezig. Speelloods 1931: niet aanwezig.	190.—	162.—	—	—	—	
D. Overloopen, galerijen fietsenafdak 1916: 3 overl. lg. 9 m br. 2 m. Overloopen, galerijen, fietsenafdak 1923 en 1924: overl. br. 1.50 m fietsenafd. 3.50 m. Overloopen, galerijen, fietsenafdak 1931: zonder overloop.	86.63	87.07	87.07	63.15	—	
E. Bijgebouwen 1916: 14 privaten 1.2 × 1.8 m, 1 urinoir 2.4 × 1.8 m netto. Bijgebouwen 1923 en 1924: 6 privaten 1 × 1.5 m, 1 urinoir 1.5 × 2.15 m netto. Bijgebouwen 1931: 7 privaten 0.75 × 1.5 m, 1 urinoir 1.5 × 2 m netto.	48.94	17.10	17.10	10.88	„ 1850.—	Het bedrag van f 1850.— kan voor de groepen bijgebouwen, behorende bij 4 en 3 lokalen (vgl. typeteekening no. 5266) gesplitst worden resp. in bedragen van f 1050.— en f 800.—
F. Bediendewoning 1916: 1 kamer 3×3.5 m, galerij 1.6×3.2 en 2×3 m. Bediendewoning 1923, 1924 en 1931: 1 kamer 3×3.5 m voor- en achtergalerij 1.5×3.3 m.	23.82	22.44	22.44	22.44	„ 500.—	
G. Waterkamer 1916: 2.25×2.25 m. buitenw. gemeten. Waterkamer 1923, 1924 en 1931: nihil.	6.50	—	—	—	—	Het bedrag van f 600.— betreffende legalisatie, aanleg van wegen, watervoorziening en erfafrastering.— Kosten voor toezicht, bewaking, transport en 5% onvoorzien, zijn reeds begrepen in de bovenstaande bedragen.
H. Algemeene kosten	—	—	—	—	„ 600.—	
Totaal. . .	1135.83	706.74	523.51	496.87	f 11000.—	

N. B. Voorklassen worden sinds 1 Juli 1932 niet meer gesubsidieerd.

Het benodigde terrein beslaat voor schakelscholen een oppervlakte van ca. 2500 m², voor de overige scholen van ca. 3000 m². In 1931 gold voor scholen t.b.v. het Westersch Lager Onderwijs het z.g. noodproject (zie voor de bouwkosten tabel 2, waarbij de bedragen eventueel verhoogd kunnen worden met de kosten voor fietsenbergplaats en bediendewoning). Het ontwerp controle no. 5266 geldt voor alle in 1932 en later gebouwde scholen t.b.v. het Westersch Lager Onderwijs, met dien verstande echter, dat voor de schakelscholen de bovenbouw in tijdelijke materialen wordt opgetrokken (z.g. bamboetype). De bouwkosten voor deze tijdelijke schakelscholen bedragen per lokaal f 400.—

2. Scholen ten behoeve van het Inlandsch Onderwijs.

Voor zoover voor ons van belang, behooren hiertoe de *Inlandsche scholen 2e klasse (vervolgscholen inbegrepen)* en de *Inlandsche meisjesvervolgscholen*.

Deze scholen werden vóór 1931 gebouwd volgens

de type-teekeningen No. 12/A29 t/m 16/A29 (contr. No. 4094a t/m e); terwijl tekening No. 19/A29 het ontwerp geeft van de keuken enz. bij een meisjesvervolgschool.

Tabel 2 geeft voor deze scholen de eischen en bouwkosten, zooals deze in de jaren vóór 1931 golden, althans vanaf medio 1922.

TABEL 2.

Ramingstaat van bouwkosten Inl. school 2e kl. en meisjesvervolgschool, uitgevoerd vóór 1931.

Inlandsche school of meisjesvervolgschool met			Bijgebouw			Zinkput en afrastering door levende haag		Algemeene kosten	Terrein-kosten + onvoorzien	Totaal	Terrein
Aantal leslokalen	Afmetingen in m	Bouwkosten f 21.— per m ²	Aantal	Afmetingen in m	Bouwkosten f 15.— per m ²	Aantal zinkputten	kosten				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	7 × 6.20	f 1822.80	1 urinoir	4 × 1.80	f 108.—	2	f 200	f 150	f 469.20	f 2750.—	Terreingrootte 1200 m ²
3	idem	" 2734.20	2 privaten	idem	" 108.—	id.	" 200	" 210	" 497.80	" 3750.—	
4	3 × 7 × 6.20	" 3906.—	1 urinoir	idem	" 141.75	3	" 275	" 280	" 647.25	" 5250.—	
	1 × 9 × 6.20		3 privaten	5.25 × 1.8							
5	3 × 7 × 6.20	" 5077.80	1 urinoir	idem	" 175.50	4	" 350	" 350	" 796.70	" 6750.—	
	2 × 9 × 6.20		4 privaten	6.5 × 1.8							
6	4 × 7 × 6.20	" 5989.20	idem	idem	" 175.50	id.	" 350	" 420	" 815.30	" 7750.—	
	2 × 9 × 6.20										
Voor 1 vrijstaand leslokaal van 9 × 6.20 m.										f 1350.—	
Voor 1 vrijstaand leslokaal van 9 × 6.20 m. + 1 privaat										" 1500.—	
Voor meisjesvervolgscholen extra 1 keuken + waschplaats, enz.										" 1000.—	

In verband met de geboden bezuiniging worden deze scholen sinds 1931 gebouwd volgens het zg.

bamboetype (typeteekening No. 18/A29).

De bouwkosten van dit type geeft tabel 3.

TABEL 3.

Ramingstaat van bouwkosten Inl. school 2e kl. en meisjesvervolgschool, uitgevoerd in 1931 en daarna.

Inlandsche school of meisjesvervolgschool met		Kosten leslokaal à f 300.—	Kosten W. C. à f 100.—	Kosten terreinen à f 300.— per school	Totaal kosten	Terrein
Aantal leslokalen	Afmetingen					
1.	7 × 6.20	f 300.—	f 100.—	f 300.—	f 700.—	Terreingrootte 1200 m ²
2.	2 × 7 × 6.20	" 600.—	" 100.—	" 300.—	" 1.000.—	
3.	3 × 7 × 6.20	" 900.—	" 100.—	" 300.—	" 1.300.—	
4.	{ 3 × 7 × 6.20 1 × 9 × 6.20	" 1.200.—	" 175.—	" 300.—	" 1.675.—	
5.	{ 3 × 7 × 6.20 2 × 9 × 6.20	" 1.500.—	" 200.—	" 300.—	" 2.000.—	
6.	{ 4 × 7 × 6.20 2 × 9 × 6.20	" 1.800.—	" 200.—	" 300.—	" 2.300.—	
7.	{ 5 × 7 × 6.20 2 × 9 × 6.20	" 2.100.—	" 200.—	" 300.—	" 2.600.—	
8.	{ 6 × 7 × 6.20 2 × 9 × 6.20	" 2.400.—	" 275.—	" 300.—	" 2.975.—	
1 keuken + waschplaats enz.					" 300.—	

Voor 1 t/m 3 lokalen te rekenen op: 2 W.C.'s, 1 urinoir en 1 zinkput.

" 4 " " " : 3 " 1 " en 2 zinkputten.

" 5 t/m 7 " " " : 4 " 1 " en 2 "

" 8 " " " : 5 " 1 " en 3 "

Voor meisjesscholen in stede van 1 urinoir, 1 W.C. meer.

Benodigde gegevens.

In verband met het voorgaande is het gewenscht, dat het technisch advies betreffende een subsidieaanvraag de volgende gegevens bevat:

Nieuwbouw.

1. Een duidelijke omschrijving van schoolgebouw en erf, waarop de aanvraag betrekking heeft. In den regel kan hiervoor volstaan worden met overlegging van de situatietekening, bedoeld sub 2, en vermelding van den aard der constructie en van den verkregen of aan te vragen zakelijken titel op den grond, alsmede de wijze, waarop deze verkregen is of zal worden.
2. Een situatietekening in 2-voud.
3. De werkelijke of geschatte bouwkosten, onder afzonderlijke vermelding van de daarin begrepen terreinkosten.
4. Een nadere toelichting, indien noodig voor de beoordeeling dier kosten, waaruit kan blijken, of en in hoeverre met bijzondere omstandigheden, als bedoeld op pag. 267 e.v., rekening is gehouden.

Uitbreiding.

Dezelfde gegevens als voor *nieuwbouw*; het verdient in den regel echter aanbeveling een situatietekening van het geheele schoolgebouw over te leggen, waarop dan op verschillende wijzen het reeds gesubsidieerde en het nieuw te subsidieeren gedeelte worden aangegeven.

Voor uitbreiding van accessoires is opgave van aantal jongens- en meisjesleerlingen gewenscht.

Verbouwingen, vernieuwingen, enz.

Dezelfde gegevens als voor *nieuwbouw*, met dien verstande, dat uit de omschrijving of tekening blijkt, dat de subsidieaanvraag werkzaamheden betreft aan een *reeds gesubsidieerd* gedeelte van de school.

Voorts verdient het bij vernieuwingen en herstellingen aanbeveling de oorzaken te vermelden, welke daartoe geleid hebben, terwijl beoordeeling van de doelmatigheid der toe te passen constructie uit de overgelegde teekeningen mogelijk moet zijn.

Onderhoud.

In den regel kan hiervoor volstaan worden met te vermelden, of en in hoeverre de aanvraag gewoon onderhoud betreft van, met bouw- of hypotheeksubsidie opgerichte gebouwen, alsmede het voor dat onderhoud naar plaatselijke omstandigheden billijk geachte bedrag.

Batavia-Centrum, October 1933.

Afschrift van de beschikking van den Directeur van Verkeer en Waterstaat van 13 Februari 1934 No. P 17/1/15.

De Directeur van Verkeer en Waterstaat.

Heeft besloten:

Te benoemen in de commissie voor het in het jaar 1934 te Bandoeng af te nemen examen voor architect en voor bouwkundig architect bij 's Lands Waterstaat, bedoeld bij het Gouvernementsbesluit van 12 December 1929 No. 1 (Bijblad No. 12196), juncto het Gouvernementsbesluit van 3 September 1931 No. 28 (Bijblad No. 12648) en 4 November 1931 No. 34 (Bijblad No. 12703), tot

I. voorzitter:

Ir. W. Lemei,
ingenieur 1e klasse voor de Landsgebouwen;

II. lid:

1. D. R. K. de Boer,
administrateur bij het Departement van Verkeer en Waterstaat;
2. Ir. H. Kühr,
ingenieur 2e klasse voor de Landsgebouwen;
3. Ir. A. C. Nieuwenhuyzen Kruseman,
ingenieur 1e klasse bij 's Landsbaggerbedrijf;
4. Ir. K. E. Witkop,
ingenieur 2e klasse bij 's Lands Waterstaat;
5. Ir. W. F. Eysvogel,
ingenieur 2e klasse bij 's Lands Waterstaat;
6. Ir. E. K. Hens,
ingenieur 2e klasse bij 's Lands Waterstaat;

III. lid tevens Secretaris

G. J. Heymering,
gepensioneerd architect bij den Waterstaat en 's Lands Burgerlijke Openbare Werken;

IV. plaatsvervangend lid:

1. Ir. J. P. de Geus,
ingenieur 1e klasse bij 's Landsbaggerbedrijf;
2. Ir. B. L. Anthonijs Feher,
ingenieur 3e klasse bij 's Lands Waterstaat;

II. Te bepalen, dat het examen aanvangt op Maandag, 28 Mei 1934.

Afschrift dezer zal worden verleend aan de Algemeene Rekenkamer, den Directeur van Onderwijs en Eeredienst, den Voorzitter van de examencommissie, de Commissieleden en de plaatsvervangende leden tot inlichting en naricht.

Stemt overeen met voors. beschikking:

Het Hoofd van Afdeling II.,
(w.g.) W. H. A. JACOMETTI.

Voor eensluidend afschrift:

De d.d. Expeditie,
onleesbaar.

Aan

de Vereeniging van Bouwkundigen
(p/a Hr. W. Marcus, Mr. Cornelis)
te Batavia.